

Mentési gyakorlat

A kormány a segíteni akarás helyett a médiafigyelmet szeretné kiaknázni

■ LIUKÁCS CSABA

Banda Aceh városának csak akkor a polgári repülőtere, hogy kellő odafigyeléssel négy gép éppen elfér a betonon. A mellette lévő katonai még kisebb, a civil gépek és a hadsereg terepszínű csapatzállítói közösen használják az egyetlen kifutópályát. Ennek a betoncsíknak békés, tehát földrengés- és szökőármentes időkben hat menetrend szerinti járatot kell kiszolgálnia naponta, no meg azokat a katonai gépeket, melyek a széparatisták leverésére és a közrend biztosítására idevezényelt csapatokat és felszereléseiket szállítja.

December végétől azonban ezen a repülőtéren is úrrá lett a káosz. A segélyek eljuttatásában kulcsfontosságú szerepet játszó kifutópályán ugyanis egy Boeing 737-es leszállás közben elütött egy tehenet. Az óriásgép hajtó- és futóműve is megrongálódott a balesetben, s mivel a repülőtéren nem voltak nagy teljesítményű emelőberendezések, a behemót gépet egy villástargonca segítségével tuszolták le a betonról. A reptéren egy darabig csak helikopterekkel lehetett leszállni.

Néha egy abszurdba hajló apróságon is múlhat emberek ezreinek élete. A Banda Acehbe érkező magyar orvoscsoport a saját bőrén is megtapasztalhatta a zsúfoltság összes hátrányát. Jakartában hajnali négy órától déli tizenkettőig várták, hogy az őket szállító katonai teherszállító megkapja a felszállási engedélyt, de még mindig jobban jártak a koreai, ötvenfős orvoscsoportnál, akik három napig csöveztek a reptülőtéren hasonló céllal. Az érkezés sem volt zökkenőmentes – a zsúfoltság miatt előbb le kellett szállni egy órányira egy kis szigeten, utána köröztek hosszú percekig a város fölött, hogy aztán zuhogó esőben pillanatok alatt kipakoljanak. A gépnek azonnal tovább kellett indulnia, hogy más is le tudjon szállni.

A helyi légiirányítás képességeit messze meghaladó feladatot most amerikai katonák végzik egy konténerben kiképzett mobil irányítótoronyból. Van dolguk: maximális kihasználtság mellett napi százötvenet tudnak kiszolgálni, de háromszor ekkora kapacitásra lenne igény. Eközben óriási a helikopterforgalom is: csak az amerikai hadsereg száz helikoptert vezényel oda, így ezekkel látják el a még mindig

mentalistának. Most segéllyel nyerhető meg az a csata, melyet különben háborúban kellene megvívni – előbbi nyilván jóval olcsóbb az utóbbinál. A háromszázötvenmillió dollár a teljes éves segélyezési keret a költségvetésből, de a kongresszus újabb pénzeszközök odaítéléséről is dönthet. Eközben beindult a magánszektor és a civil szféra is: a merevedést okozó tablettájáról ismert Pfizer gyógyszergyár például egymagában negyvenmillió dollárt ajánlott fel, de milliós tételekben adakoztak hollywoodi sztárok is. A kisemberek Amerikája is megmozdult, a felmérések szerint minden második polgár jótékonykodott vagy tervezi támogatni a cunami áldozatait kisebb-nagyobb összeggel. A The Chronicle of Philanthropy jótékonsági kiadvány összesítése szerint a magánadományok meghaladták a költségvetésből erre szánt 350 millió dolláros segélyösszeget. Az adakozási kedvet az is segíti, hogy a nemrégiben megalakult új kongresszus elfogadott egy törvényt a segítőkészség ösztönzésére – ennek értelmében január végéig az adakozók levonhatják a dotáció egy részét a 2004-es adójukból. Érdekes viszonyítási alap, hogy a 2001. szeptember 11-i egyesült államokbeli terroristaművelet után az amerikaiak összesen kétmilliárd dollárt adakoztak az áldozatok hozzátartozóinak megsegítésére.

Itthon is soha nem látott módon beindult az adakozási kedv. Árvaházat épít Srf Lankán a Magyar Baptista Szeretetszolgálat, s a szimbolikus örökbefogadást kínáló gyerektámogatási programjukra eddig több mint tízezer jelentkeztek. Az egyik kereskedelmi rádió egész falut építene újra ugyanott, miközben diákok szerveznek osztályukban gyűjtési akciókat, mások szaktudásukat adnák egy humanitárius programhoz, szóval a segíteni akarás legkülönbözőbb formáival találkozhatunk. Az Indonéziába induló magyar orvoscsoportokat fél áron szállítja a Lufthansa és a Singapore Airlines, sőt ingyen vitték el a kéttonnányi felszerelést is – ha mindezt ki kellett volna fizetni, tizenkilencmillió forintba került volna. A jakartai magyar nagykövetség éjjel-nappal a magyar humanitárius segély ügyeit intézi, de őket nem dicsérem tovább, mert akiről pozitív dolog jelenik meg a Nemzetben, arra megorrol a külföly.

A magyar kormány hozzáállására viszont nem az őszinte segíteni akarás, inkább a médiafigyelem kiaknázása a jellemzőbb. Gondol-

Gondoljunk csak a kormányfő két pokrócára vagy arra a fura tényre: miközben az állami pénzen, fizetésért Srf Lankára kiutazó „hivatalos” magyar orvoscsoport tagjait Lamp Perth Mónika belügyminiszter Bátorság Erdemjellel tüntette ki, elfeledkeztek a Magyar Baptista Szeretetszolgálat és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet önkénteseiről

Magyar Nemzet

„... a dolgot őt magát nézzük...”

Politikai pszichó

■ SZERETŐ SZABOLCS

Csinos kis adatsorral öntötte nyakon a Medián az Orbán Viktort és pártját lassan már temető kormányoldalt. A két nagy párt támogatottságát a 2002-es választás előtt a legpontosabban bemérő közvélemény-kutató januári adatfelvétele szerint a Fidesz előnye – bőven túllépve a statisztikai hibahatárt – stabil és nagy, s a népszerűségi rangsorban – ha minimálisan is, de – előzi a Szövetség elnöke a kormányfőt. Decemberben a Fidesz már a tarkóján érezhette üldözője nyirkos leheletét, most a szocialisták ismét messziről nézhetik a vezető ellenzéki párt hátát (a választani tudó biztos szavazóknál a különbség 12 százaléki).

A felmérés igencsak meglepheti azokat, akik figyelik a nyilvánosság pártpolitikai küzdelmeket kísérő háttérzaját. Különösen a kettős népszavazás óta uralja annak központi szerepe a belpolitikai diskurzust, hogy egy lendületes, kezdeményező, a politikai marketing eszköztárát briliánsan alkalmazó kormány áll szemben tétova, a miniszterelnök kobraekintetétől megbénult ellenzékével. Gyurcsány Ferenc – a kis magyar Hodorkovszkij – felrázta a néhány hónapja apátiába süllyedt baloldalt, nyomulása ellenpontjaként a sajtó a Fidesz belső válságáról, kommunikációs zűrzavaráról cikkez. Soha jobbkor nem jöhetett volna tehát egy ilyen felmérés az ellenzéknek, ám oktalanság volna arra hivatkozva a szőnyeg alá söpörni a Gyurcsány-féle pszichológiai hadviselés nyomán felszínre került problémákat. És nem csak azért, mert a Medián az alacsony részvételi hajlandóságra (47 százalék) és a közhangulat valamelyes javulására utalva ellentmondásosnak minősíti a mért adatokat, és mert holnap jöhet egy, a képet összekészítő másik felmérés...

Jó volna hinni, hogy a Medián-adatsor a valóság győzelmét bizonyítja a Gyurcsány és sajtója által kreált virtuális világ fölött. A „valóság” mélyülő szegénységet, csökkenő reálkereseteket és ingatag költségvetést jelent. Utóbbi szűkre szabja a hangulatjavító lépésekben gondolkodó kormány mozgásterét, így a látványos tállalás ellenére könnyen leleplezhető a soványka tartalom. A Fidesz a nép kijózanodására, a lufi kipukkadására játszik; arra, hogy mondjuk a szociális tarifarendszerről fecsegő kommunikáció mö-